

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **M. Č.**, pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s použitím ustanovenia § 138 písm. j/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 28. februára 2011 v Bratislave dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. augusta 2010, sp. zn. 2 To 32/2010, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 19. mája 2010, sp. zn. 2 T 140/2009, bol obvinený **M. Č.** uznaný za vinného zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

po tom ako si v presne nezistenom čase neoprávnene kúpil omamnú látku podľa záverov znaleckého posudku KEÚ PZ v Bratislave, zaistený svetlohnedý práškový materiál s hmotnosťou 808 mg s priemernou koncentráciou 10,0 % hmotnostných heroínu, obsahujúci 81 mg absolútneho heroínu, čo možno považovať za najmenej 4 obvykle jednorazové dávky drogy, konope s hmotnosťou 399 mg s koncentráciou 10,2 % hmotnostných THC obsahujúce 41 mg THC zodpovedajúce najmenej 1 obvykle jednorazovej dávky drogy konope s koncentráciou 13,8 % hmotnostných THC obsahujúce 66 mg THC zodpovedajúce najmenej

2 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom heroín (diacetylmorfín) a rastliny rodu *Canabis* (konope) sú podľa zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do I. skupiny omamných látok, toto množstvo prechovával do 30. júna 2009, pričom dňa 30. júna 2009 odpredal M. K., nar. X. a O. K., nar. X., jednu dávku heroínu za 10 eur.

Za to bol obvinený M. Č. podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného M. Č. pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému M. Č. uložil trest prepadnutia vecí, a to 10 (desať) eur uložených na depozitnom účte Okresného súdu Topoľčany v Š. č. ú. X., kód banky X..

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. obvinenému M. Č. uložil ochranné ambulantné protitoxikomanické liečenie.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obvinený M. Č. ako aj prokurátor Okresnej prokuratúry v Topoľčanoch.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 11. augusta 2010, sp. zn. 2 To 32/2010, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal odvolací súd obvineného M. Č. za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času roku 2009 až do 30. júna 2009, kedy bol vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Topoľčanoch podľa § 85 ods. 1 Tr. por. zadržaný, od doposiaľ nestotožnených osôb najmä na bližšie nezistených miestach v S. a v B. opakovane kupoval presne nezistené množstvá

omamných a psychotropných látok – heroín a konope, tieto prechovával v Topoľčanoch, kde ich následne na rôznych miestach opakovane predával za 10 (desať) eur za dávku heroínu resp. za 10 (desať) eur za obálku marihuany, P. S., nar. X., H. S., nar. X., K. R., nar. X., O. K., nar. X. a M. K., nar. X., pričom pri vykonanej domovej prehliadke v mieste jeho trvalého bydliska dňa 30. júna 2009 bol u neho podľa záverov znaleckého posudku KEÚ PZ v Bratislave, zistený svetlohnedý práškový materiál s hmotnosťou 808 mg s priemernou koncentráciou 10,0 % hmotnostných heroínu, obsahujúcich 81 mg absolútneho heroínu, čo možno považovať za najmenej 4 obvykle jednorazové dávky drogy, konope s hmotnosťou 399 mg s koncentráciou 10,2 % hmotnostných THC obsahujúce 41 mg THC zodpovedajúce najmenej 1 obvykle jednorazovej dávke drogy a konope s koncentráciou 475 mg s koncentráciou 13,8 % hmotnostných THC obsahujúce 66 mg THC zodpovedajúce najmenej 2 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom heroín (diacetylmorfín) a rastliny rodu Cannabis (konope) sú podľa zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do I. skupiny omamných látok.

Za to bol obvinený M. Č. odsúdený podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j/ Tr. zák. a nezistenej príťažujúcej okolnosti podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd obvineného M. Č. pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí, a to 10 eur uložených na depozitnom účte Okresného súdu Topoľčany v Š. č. ú. X., kód banky X..

Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/, ods. 4 Tr. zák. súd uložil obvinenému M. Č. ochranné ambulantné protitoxikomanické liečenie.

Odvolať obvineného M. Č. proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 19. mája 2010, sp. zn. 2 T 140/2009, odvolací súd podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Nitre podal generálny prokurátor dovolanie. Dovolanie podal v neprospech obvineného M. Č. a oprel ho o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa názoru generálneho prokurátora bol rozsudkom Krajského súdu v Nitre porušený zákon v prospech obvineného v ustanoveniach § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a § 76 ods. 1 Tr. zák. Porušenie § 39 ods. 1, 3 písm. c/ Tr. zák. spočívalo podľa generálneho prokurátora v tom, že krajský súd citované ustanovenie aplikoval napriek tomu, že v prípade obvineného M. Č. na to neexistoval zákonný podklad. Krajský súd odôvodnil mimoriadne zníženie trestu tým, že obvinený M. Č. predával drogy osobám, ktoré boli konzumentmi drog už predtým, že nebol nikdy trestaný a pochádza z usporiadanej rodiny, pričom podľa generálneho prokurátora nejde o také okolnosti prípadu, resp. o také pomery páchatel'a, ktoré by odôvodňovali aplikovanie tohto mimoriadneho inštitútu. V dovolaní potom generálny prokurátor podrobnejšie teoreticky rozobral, čo možno chápať pod pojmi okolnosti prípadu a pomery páchatel'a v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. Ďalšie porušenie zákona v trestnej veci obvineného M. Č. spočívalo podľa generálneho prokurátora v tom, že hoci súd odsúdil obvineného M. Č. za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody, neuložil mu ochranný dohľad, čo je v rozpore s ustanovením § 76 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého ochranný dohľad uloží súd obligatórne páchatel'ovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody.

Z uvedených dôvodov považoval generálny prokurátor rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. augusta 2010, sp. zn. 2 To 32/2010, za nezákonný a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 11. augusta 2010, sp. zn. 2 To 32/2010, bol porušený zákon v prospech obvineného M. Č. v ustanovení § 76 ods. 1 a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. augusta 2010, sp. zn. 2To 32/2010, zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu generálneho prokurátora sa vyjadril obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. J. G.

Dovolanie navrhol podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť. Vo vyjadrení obhajca predovšetkým poukázal na skutočnosť, že generálny prokurátor so svojou argumentáciou stojí mimo uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., keď podľa jeho názoru argumenty generálneho prokurátora v skutočnosti naplňajú dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Ďalej poukázal na skutočnosť, že podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sú skutkovými zisteniami a ich správnosť, nesprávnosť, úplnosť či neúplnosť nie je možné v dovolacom konaní skúmať. Okrem toho opodstatnenosť splnenia podmienok pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno zisťovať len z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Ak by k nim najvyšší súd zaujal stanovisko, zároveň by tak zaujal postoj k správnosti a úplnosti skutkových zistení odvolacím súdom. Vo vzťahu k chýbajúcemu výroku o ochrannom dohľade obhajca argumentoval tým, že dovolanie nie je právny inštitút na nápravu akéhokoľvek nezákonného postupu, ale len nezákonného postupu spočívajúceho v dôvodoch podľa §371 ods. 1 Tr. por., ktoré nemožno vykladať rozširujúcim spôsobom aj na prípady, keď nejaký výrok v rozsudku chýba.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie generálneho prokurátora a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 385 ods. Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov. Predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej

istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Dovolanie nie je určené k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého alebo druhého stupňa a dovolací súd nemôže tieto zistenia meniť, ani dopĺňať. Z vyššie citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je zrejmé, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne alebo neúplné skutkové zistenia. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa.

Generálny prokurátor v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) namietal nesprávne použitie ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. tvrdiac, že v prípade obvineného M. Č. na aplikovanie tohto ustanovenia neboli splnené zákonné podmienky.

V minulosti sa Najvyšší súd Slovenskej republiky viackrát zaoberal otázkou, či nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Nakoľko v rozhodovacej činnosti dochádzalo k rozdielnym výkladom, na zasadnutí konanom 14. júna 2010 trestnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zaujalo stanovisko Tpj 46/2010 na zjednotenie výkladu zákona k tejto otázke (*stanovisko sa pripravuje na publikáciu v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky – pozn. súdu*).

Podľa prijatého stanoviska **hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006) o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkýna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť „pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.** Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej

pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste.

Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 nezakladá žiadny dovolací dôvod.“ **Rovnakým spôsobom to však potom platí aj pre opačnú situáciu (a contrario), že obvinenému bol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006) napriek tomu, že neboli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody.**

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v neprospech obvineného by bolo možné podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. vo vzťahu k ustanoveniu § 39 Tr. zák. len v prípade, že by súd uložil obvinenému trest odňatia slobody s použitím ustanovenia o jeho mimoriadnom znížení, avšak pod ustanovenú sadzbu, pod ktorú trest odňatia slobody ani s použitím § 39 Tr. zák. nesmie uložiť.

Navyše vychádzajúc zo záveru obsiahnutého v tomto stanovisku, že pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemožno podriadiť použitie resp. nepoužitie hmotnoprávneho ustanovenia § 39 Tr. zák.

o mimoriadnom znížení trestu, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že argument generálneho prokurátora, ktorým namietal použitie zmierňovacieho ustanovenia § 39 Tr. zák. pri ukladaní trestu odňatia slobody obvinenému M. Č., stojí mimo ním uplatneného dovolacieho dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Pritom ale obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, teda ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Vo vzťahu k druhému argumentu generálneho prokurátora obsiahnutom v podanom dovolaní a síce, že Krajský súd v Nitre porušil ustanovenie § 76 ods. 1 Tr. zák., keď obvineného M. Č. odsúdil za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody, no súčasne mu neuložil ochranný dohľad, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza nasledovné.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad uloží súd páchatel'ovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody.

Ak sú splnené podmienky ustanovené v § 76 Tr. zák., uloženie ochranného dohľadu je obligatórne (slovné spojenie – súd uloží). V prejednávanom prípade uznal Krajský súd v Nitre obvineného M. Č. za vinného zo skutku, ktorý podľa súčasne platného Trestného zákona je obzvlášť závažným zločinom a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov. Je teda zrejmé, že v prípade obvineného M. Č. boli súčasne (kumulatívne) splnené obe zákonné podmienky, preto bol Krajský súd v Nitre povinný uložiť obvinenému M. Č. ochranný dohľad. Ak tak neurobil, porušil zákon v prospech obvineného M. Č..

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por., dôvod podľa odseku 1 písm. i/ nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je toho názoru, že porušenie zákona spočívajúce v neuložení inak obligatórneho ochranného dohľadu neovplyvnilo postavenie obvineného M. Č. tak zásadne, ako rozsudkom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Vzhľadom na osobu obvineného M. Č. možno predpokladať, že súdom uložené sankcie budú dostatočnou zárukou toho, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Ak by ale vzhľadom na správanie sa obvineného M. Č. počas výkonu trestu odňatia slobody nebolo možné očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život, mohol by mu súd na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu pred skončením výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 76 ods. 3 Tr. zák. uložiť ochranný dohľad aj dodatočne.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že dôvod dovolania predpokladaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., aj vzhľadom na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., nebol splnený, a preto podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová